

॥ मृत्युञ्जयहोम-मन्त्राः ॥

अपैतु मृत्युरमृतं न आगन्वैवस्वतो नो अभयं कृणोतु। पूर्णं
वनस्पतेरिवाभिनिः शीयतां रयिः स च तान्नः शचीपतिः॥१॥
परं मृत्यो अनु परेहि पन्थां यस्ते स्व इतरो देवयानात्।
चक्षुष्मते शृण्वते ते ब्रवीमि मा नः प्रजां रीरिषो मोत
वीरान्॥२॥

वातं प्राणं मनसाऽन्वा रभामहे प्रजापतिं यो भुवनस्य
गोपाः। स नो मृत्योस्त्रायतां पात्वहंसो ज्योग्जीवा
जरामशीमहि॥३॥

अमुत्र भूयादधु यद्यमस्य बृहस्पते अभिशस्तेरमुञ्चः।
प्रत्यौहतामश्विना मृत्युमस्माद्देवानामग्रे भिषजा शचीभिः॥४॥
हरिः हरन्तमनुयन्ति देवा विश्वस्येशानं वृषभं मतीनाम्।
ब्रह्म सरूपमनुमेदमागादयनं मा विवधीर्विक्रमस्व॥५॥

शल्लकैरग्निमिन्धान उभौ लोकौ सनेमहम्। उभयोर्लोकयोर्-
ऋध्वाऽति मृत्युं तराम्यहम्॥६॥

मा छिदो मृत्यो मा वधीर्मा मे बलं विवृहो मा प्रमोषीः। प्रजां
मा मे रीरिष आयुरुग्र नृचक्षसं त्वा हविषा विधेम॥७॥
मा नो महान्तमुत मा नो अर्भकं मा न उक्षन्तमुत मा

न॑ उ॒क्षित॑म् । मा नो॑ व॒धीः पि॒तरं॑ मोत मा॒तरं॑ प्रि॒या मा
न॑स्त॒नुवो॑ रु॒द्र री॑रिषः ॥८॥ मा न॑स्तो॒के तन॑ये मा न॒ आयु॑षि
मा नो॑ गोषु मा नो॒ अश्वे॑षु रीरिषः । वी॒रान्मा नो॑ रु॒द्र भा॑मि॒तो
व॑धीर्ह॒विष्म॑न्तो नम॑सा विधेम ते ॥९॥

प्रजा॑पते न त्वदे॒तान्य॒न्यो वि॒श्वा जा॒तानि॒ परि॑ता ब॒भूव ।
यत्का॑मास्ते जुहु॒मस्तन्नो॑ अस्तु व॒यं स्या॑म॒ पत॑यो
रयी॑णाम् ॥१०॥

यत॑ इन्द्र॒ भया॑महे ततो॑ नो॒ अभ॑यं कृधि । मघ॑वन्ध्रु॒ग्धि तव॑ तन्न
ऊ॒तये॑ वि॒द्विषो॑ वि॒मृधो॑ जहि ॥११॥ स्व॒स्ति॒दा वि॒शस्प॑तिर्वृ॒त्रहा
वि॒मृधो॑ व॒शी । वृ॒षेन्द्रः॑ पु॒र ए॑तु नः स्व॒स्ति॒दा अ॑भयङ्क॒रः ॥१२॥

त्र्य॑म्बकं यजामहे सु॒गन्धिं॑ पु॒ष्टि॒वर्ध॑नम् । उ॒र्वारु॒कमि॑व
बन्ध॑नान्मृ॒त्योर्मु॑क्षीय॒ माऽमृ॑ता॑त् ॥१३॥

अप॑मृ॒त्युम॑प॒क्षुध॑म् । अपे॑तः श॒पथं॑ जहि । अधा॑ नो अ॒ग्न
आव॑ह । रा॒यस्पोष॑ सह॒स्रिण॑म् ॥१४॥

ये ते॑ स॒हस्र॑म॒युतं॑ पाशाः । मृ॒त्यो म॒र्त्याय॑ हन्त॑वे । तान् य॒ज्ञस्य॑
मा॒यया॑ । सर्वा॑नव॒यजाम॑हे ॥१५॥

जा॒तवे॑दसे सु॒नवाम॑ सोमं म॒रातीय॑तो निद॑हाति वेदः । स नः॑

पर॒ष॒दति॑ दु॒र्गाणि॑ वि॒श्वा न॒वेव॑ सि॒न्धुं दु॒रिता॑ऽत्य॒ग्निः॥१६॥
 भूर्भुवः॒ स्वः॑। ओजो॒ बलम्॑। ब्रह्म॑ क्ष॒त्रम्। यशो॑ म॒हत्। स॒त्यं
 तपो॑ ना॒म। रू॒पम॒मृतम्॑। चक्षुः॒ श्रोत्रम्॑। मन॒ आयुः॑। वि॒श्वं यशो॑
 म॒हः। स॒मं तपो॑ ह॒रो भाः॑। जा॒तवे॑दा यदि॑ वा पा॒वको॑ऽसि।
 वै॒श्वान॒रो यदि॑ वा वैद्यु॒तोऽसि॑। शं प्र॒जाभ्यो॑ यज॑मानाय
 लो॒कम्। ऊ॒र्जं पु॒ष्टिं द॑द॒द्भ्याव॑वृ॒त्स्व॥१७॥

मृ॒त्युर्न॑श्य॒त्वायु॑र्व॒र्धतां॑ भूः। मृ॒त्युर्न॑श्य॒त्वायु॑र्व॒र्धतां॑ भुवः।
 मृ॒त्युर्न॑श्य॒त्वायु॑र्व॒र्धतां॑ सुवः। मृ॒त्युर्न॑श्य॒त्वायु॑र्व॒र्धतां॑ भूर्भुवः
 सुवः। मृ॒त्युर्न॑श्य॒त्वायु॑र्व॒र्धताम्॥

॥ॐ शान्तिः॒ शान्तिः॒ शान्तिः॑॥

(तैत्तिरीयारण्यकम् - ४/प्रपाठकः - ३/अनुवाकः - १५)

हरि॒ः हर॑न्त॒मनु॑यन्ति दे॒वाः। वि॒श्वस्ये॑शानं वृष॒भं म॑ती॒नाम्।
 ब्रह्म॑ स॒रूप॑मनु॒मे॒दमा॑गात्। अय॑नं॒ मा वि॒व॒धीर्वि॑क्रमस्व। मा
 छि॒दो मृ॒त्यो मा व॑धीः। मा मे॒ बलं॑ वि॒वृ॒हो मा प्र॑मो॒षीः।
 प्र॒जां मा मे॑ रीरिष॒ आयु॑रु॒ग्र। नृ॒चक्ष॑सं त्वा ह॒विषा॑ वि॒धेम।
 स॒द्यश्च॑क॒मानाय॑। प्र॒वे॒प॒नाय॑ मृ॒त्यवे॑॥१॥

प्रास्मा॒ आशा॑ अशृ॒ण्वन्। कामै॑नाजनय॒न्पुनः॑। कामे॑न मे
 काम॒ आगा॑त्। हृद॑याद्धृद॒यं मृ॒त्योः। यद॒मीषा॑म॒दः प्रि॒यम्।
 तदै॒तूप॒माम॒भि। परं॑ मृ॒त्यो अनु॒ परे॑हि पन्था॑म्। यस्ते॒ स्व
 इत॑रो दे॒व्याना॑त्। चक्षु॑ष्मते शृ॒ण्वते॒ ते ब्र॑वीमि। मा नः॑ प्र॒जाः
 री॑रिषो॒ मोत॑ वी॒रान्। प्र पू॒र्व्यं मन॑सा॒ वन्द॑मानः। नाध॑मानो
 वृष॒भं च॑र्षणी॒नाम्। यः प्र॒जाना॑मेक॒राण्मा॑नु॒षीणा॑म्। मृ॒त्युं
 य॒जे प्रथ॑म॒जामृ॑तस्य॑॥ २॥